Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputatio theologica De Relapsv erectorvm

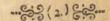
Schmidt, Sebastian Michael, Johann Martin

Argentorati, 1676

Disputatio theologica, de relapsu erectorum, ex Matth. XII. v. 43. 44. 45.

<u>urn:nbn:de:bsz:31-130718</u>

2. Tim. III. x11. v. 35. Et de quibus Apostolus 2. Timoth. Ill. v. 13, Mali homines & impostores proficient in pejus, dum & in errorem adducunt, & errant ipft. Nobis verò ille relabitur, qui postquam semel lapfus in statu lapforum & miseria aliquandiu jacuit; exillo verò erectus & liberatus, inque statum stantium restitutus, denuò ex hoc stantium statu in priorem lapsorum statum recidit. Brebrevi No. visitaque Nominis definitio hæc erit; relapsus Erectorum est minis defi. corum, qui femel lapfi & in statum lapsorum delapsi, sed ex co nitione. tamen crecti & in statum stantium restituti suerunt, in priorena miserum statum per novum aliquem laplum ruinamque reverno.

§. 2. Et proprie sumimus vocabula, sine omni tropo & Propria u-figura: ut in ingenua disputatione decet sumere. Erectus nitriusq; ac- mirum nobis est, non ille, qui hominibus visus est erectus esse & stare, cum revera nec erectus sit, nec denuò stet: neque etiamille, cui caput qualitercunque de terrà fublevatum, aut pedes in altum fublati, aut corpus integrum fupra terram levatum, in pedes tamen nunquam erectum est, ut consistere queat: fed ille, qui reverà & totus è lapfu suo erectus rursus stat, sicut qui nunquam ceciderat, licetaliis viribus se sustentet. Sic relapsus non est, qui talis videtur, non autem est: sed qui reverà talis est, & veram mutationem status importat; quà qui prius in statu stantium fuit, inter lapsos & jacentes deprehendatur. Et cum in spiritualibus versemur, in quibus stantes sunt, qui in gratia DEI lunt, lapli autem & jacentes, qui extra DEI gratiam constituti, iræ illius subjacent; lapsus autem est, quo homo gratia DEI excidit, & miserrimo peccati arque diaboli dominio obnoxius est: Erectus est, qui per fidem in Christum Jeium veram è milerrimo peccati statu & diaboli potestate liberatus, ad gratiam DEI rediit, à peccatis justificatus, & per Spiritum Sanctum regeneratus atque renovatus est; cujus relapsus est a-Etus malitiofus contra confcientiam commissus, quo side & Spiritu Sancto excusso in veterem dominii peccati & diaboli statum recidit, & gratia divina, quæ in Christo reddita fuit, denuò privatur. Facile hinc apparet, quod Erecti fintiidem cum Justificatis; & relapsus sit amissio sidei in Christo collatæ, excussio restitutæ gratiæ divinæ & Spiritus Sancti.

5. 3. Quan-

Horne

fidele

PERSONAL PROPERTY. diquesies ut; exilor

manus, desi

recit to

philodes o

a posts

mque ros-

a voca ima

and the

STORE OF

馬田幹

WIND TO

Maga:

dela

M. Al

Official monator for land for land

L ow has

Salar des

per Spins

relative di

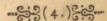
10 hide de Spi

なるるのは

5,3-QU

\$. 3. Quando jam quæritur, An detur ejusmodi vere ere Quæftio; ctorum proprie dictus relapsus? vel, quodidem; An fides in Chri- An sitprostum, gratia DE 1 & Spiritus Sanctus ab iis, quirevera conversi es ponitur. fideles facti fuerant amitti possit? Nos line omni æquivocatione aut tropo questionem affirmamus : ex sensu Augustanæ nostræ Affirmatur Confessionis Artic. XII. De panitentia docent, quod lapsis post ba cum Aug, ptismum contingere posit remisio peccatorum quocung tempore, cum Confest. convertuntur: & quod Ecclesia talibus redeuntibus ad pænitentiam Att. XII. absolutionem impertiri debeat. Quorum verborum virtute damnantur quoque omnes, qui quæstionem negant, & opinantur è contrario, quod erecti semel relabi non possint, & semel justificati amittere Spiritum Sanctum amplius nequeant.

§. 4. Cujusmodi Anabaptista sunt, quorum Articulus expresse meminit; Damnant, inquit, Anabaptistas, qui negant se Negatur mel justificatos posse amittere Spiritum Sanctum; item, qui conten-verò tum dunt, quibusdam tantam perfectionem in hac vità contingere, ut pec-peiftis, care non possine. Cujusmodi etiam funt Zvvingliani vel Calvi- apud Aug. niani, vel non magis quam Zvvinglius & Calvinus Reformati. Conf. 1. c. Quorum sententiam Acta Synodi Dordrechtana Cap. V. de per- tum Zvvingliaseverantia sanctorum pag. 312. his exprimunt verbis; DEns, qui nis seuCaldives est misericordia, ex immutabili Electionis proposito, Spiritum vinianis, Sanctum, etiam in tristibus lapsibus, a suis non prorsus ausert, nec eò quorum usq, eos prolabi sinit, ut gratia adoptionis, ac instificationis statu exci. sentetiam dant, aut peccatum ad mortem, sive in Spiritum Sanctum commit- Acta Syntant, & ab eo penitus deserti, in exitium aternumsese pracipitent. od. Doi-Primo enim in istis lapsibus conservat in illis semen illud suum immor drecht. tale, ex quo regeniti sunt, ne illud pereat aut excutiatur. Deinde per verbum & spiritum suum eos certo & essicaciter renovat ad pænicentiam, ut de admissis peccatis ex animo & secundum DEum doleant, remissionem in sanguine Mediatoris, per sidem, contruo corde expetant, Sobtineant, gratiam DEI reconciliate iterum sentiant, miserationes per fidem cius adorent, ac deinceps salutem suam cum timore & tremore studiosius operentur. Ita non suis meritis, aut viribus; sed ex gratuita DE I miscricordia id obtinent, ut nec totaliter side & gratia excidant, nec finaliter in iapfibus maneant aut pereant. Ita Patres Dordraceni: apud quos plura loco dicto videantur. Ex allegatis fatis constare potest, quantum ab orthodoxâ nostrâ

fententia, paulo antè proposita, absint : & quam propè ad Anabaptistas accedant, ita ut in summa quæstionis seu rei cum his contra nos conspirent, hoc est, ipsi Scripturæ Sacræ & Spiritui Sancto contradicant.

III. Affirmatiya nostra probatur

fcitur:

(I.)

§. 5 Non depromemus hâc vice plura ex Scripturis Sanctis pro Affirmativa quæstionis superius expositæ, contra Negativam heterodoxam, fundamenta. Unum adducemus ex Matth, x11. v. 43. 44. 45. locum, ex quo planum faciemus, Ereex loco ctos seu Justificatos seu fide & Spiritu Sancto semel præditos Matth.XII eò usque relabi posse, ut fide, gratia & Spiritu Sancto amisso, V.43.44.45 in ipfum Spiritum Sanctum peccent, remissionem peccati sui nec in hâc nec in futură vită consequantur, adeoque in exitium æternum sese præcipitent.

§. 6. Ita autem verba ipfius Salvatoris apud Evangeli-Cujus loci stam loc. cit. habent ; orav de to avabagtor aveupa Egalon and I. τε ανθρώπε, διέρχεται δι ανυδρών τίπων, ζητών ανάπαυσιν, κ, «χ tur Textus, อับอุร์รหด. Tore ลอ่าง, อัสระอะ La คราย อโทย แล, อีริย อรู้ที่ลอง. หณ่ อัลอิย ευρίσκει χολάζοντα» τεταρωμένον κ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται» κ Φρτλαμβάνει μεθ' έαυτο έπλα ετερα πνεύματα πονηρίτερα έαυτο, κ, οσελθόντα κατοικο έκο: και γίνεται τα έχατα σε ανθρώτε έκονε χάρονα των πρώτων. ετως ές αι εί τη γενεά ταυτη τη πονηρά. Dn. cumVersi- Erasmus Schmidius ita vertit : Quum autem immundus spiritus oneDn.Er. exierit ab homine, perambulat loca arentia, querens requiem, & Schmidii. non invenit. Tunc dicit: Revertar in domum meam, unde exivi.

& reversus invenit eam vacantem, scopis mundatam & ornaram. Tunc abit, & assumit sibi septem alsos spiritus seipso nequiores; & ingressi firmiter habitant illic: fiuntqultima illius hominis, pejora primis. Sic erit etiam genti ifti male. Qua versione, cum in aliis, Syriacâ, Arabicâ, Vulgatâ &c. infignia discrimina non occur-

In duo Me rant, & ad rem ipsam festinemus, contenti erimus. bradispe-

5. 7. Duo in his verbis membra esle, certum est: unum, de scribis & Pharisæis, in Spiritum Sanctum peccantibus, de de scribis quibus dicitur; sic erit etiam generationi huic prava, alterum, de & pharifz-homine, ex quo diabolus seu spiritus immundus egressus, & in quem cum septem pejoribus spiritibus regressus est. Sed quem de Dzmo- duo membra ista inter se respectum habeant, non æquè certum mundispi-eft. Plerisque Interpretum videtur effe comparatio, instituta

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK interh

homi

Had

William .

fote

ejec

ah

in to on

Sacre & Son

Scriptum is

t, commiNo

Minore:

ficiemes, Ea

Sandpain Sandpain

omponi omponi

mi ingh

u Colento

ment, i k jelo kristi

m tipo pi

単い ない

a pagent at

to make 14 mada firta

umpus, ö M. MINISTER.

国民印刷

participa

MILES PARTY

NAME OF

01 200 OCT-

meiten

cantibo, d

, alaema, de cycles, de E Schara

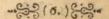
NUL COM

MA PERSONAL PROPERTY AND PROPER

BLB

inter hominem corporaliter à diabolo obsessum, & inter homi-quorum nem spiritualiter ab eodem occupatum. Aliis utrinque sunt membrohomines spiritualiter obsessi; Sed in priori membro generaliter & ru respecto indefinite accepti, in posteriori verò particulariter & definite sumti, ad quos in particulari applicetur, quod in genere dictum erat. tur (1.)

9. 8. Qui comparationem, quam diximus, inter corpora- à quibusliter & spiritualiter obsessos institui existimant, non uno modo dam Interrem exponunt. Johanni Lightfooto, Anglo, Hor. Hebraic, in Ev-pretibus, ang. Matth. ad h. l. videtur parum probabile, quod Christus comparain priorimembro loquatur de diabolo virtute divinà & verè ex rium : homine ejecto, sed potius per collusionem cum exorcistis falla- (2.) cibus, à quibus se ejectum simulet, qui revera tamen manserit. Abaliis ve sed verba ejus ponemus. Omnia, inquit, in pracedenti parabola lis & Specista aptare, ut quadrent interse, est difficilius. 1. Despiritibus im- alis mundis à Christo ex hominibus expulsis eam vix intelligas, cum per totam historiam Evangelicam, ne vel gry quidem sit probabilitatis, Quantum ejectum ab eo aliquod demonium in eum rediisse, à quo suerat eje. ad mem-Etum. 2. Alludi ergo videtur à Salvatore ad expulsionem damo- Damonianum per exorcismos, quam artem prout optime calluerunt fudai, itain co immun eatractanda figmentis concunnis opus fuit & collusionibus. 3. Cre. di spiritus, dibile enim vix est, re ipsa diabolum in locis aridis minus requiem in- producitur ventre, quam in locis irriguis : at credibile est, artifices istos diabolitunia com cos istiusmodi figmenta invenisse in artis sua honorem & famam paratione Nam 4. ridiculum effet opinari, potuisse eos per exorcismos suos damo-facientiu, nium ex homine ejicere, in quem immissum fuerat à DEO. Po- loh. Lightterant quidem ex compacto diaboli cum diabolo, lucida intervalla ali- tooti. qua obsesso inducere, ita ut inhabitans demon in tempus aliquod mitesceret, nec hominem turbaret: at redierunt tandem astus damoniaci, & ad pristinos furores est reversum, Hic ergo figmentis aptecompofitis opus erat, ut fame artis exorcistice consuleretur: demona in loca arida & eremosa amandatum requiem illic invenire non posse ullam; non possenon velle hinc illine semper circum vagari solitarium & irrequietum, rediisse ergo in pristinam suam mansionem, quam aptam sibi ac paratam jam olim fuerat expertus &c. Hac ergo dicta à servatore videntur magissecundum captum aut deceptionem potius vulgi, quam secundum rei ipsius realitatem & verttatem, à re vulgo credita Grecepta parabolam sumente, ut notius & familiarius rem expri-A 3

Parei.

meret sibi propositam. Ita Lightfootus: qui quam tandem faciat applicationem, suo loco videbimus. Quanquam verò nova hæc interpretatio scenæ Calvinianæ de ejectione diaboli spirituali non verà, sed apparente potius, vel ad speciem aliquo usq; deductæ nec absolutæ, inservire non ineprè possir, ut in utroque membro comparationis non nisi figmenta, collusiones aut simulationes habeas: non arbitror tamen, facile ex Calvinianis etiam inventum iri, qui Anglum nostrum sequatur. Quin ipse ille non audet certialiquid afferere; ideoque subjicit. Utcung, autem seres habuerit, verane suerint ista reipsa, an ita tantum credita E concepta Sc.

§. 9. Alijitaque de verà spiritus immundi ejectione, veroque in hominem reditu accipiunt : fed per omnia tamen nondum consentiunt, nec difficultates eadem ratione removent. Pareus in h. l. videtur potiora ex aliis Commentatoribus in hac verba contraxisse. Hinc, inquit, intelligitur sensus parabola sumta à damoniaco, quem modo à damone liberaverat (Christus.) Is, inquit, (Christus,) miserum erat diaboli mancipium. Ejectus ab eo est spiritus malus. At ne existimet, se essextra periculum, vel Satanam quiescere. Pererrat enim loca arida, quarens aliam sedem, instar exulis famelici, domo sua ejecti: quam non inveniens, intentus est, in illam priorem, an pateat reditus. Quod si eam vacuam, comtam, versam, ornatam, deprehenderit, hoc est, hominem illum observaverus securum, timore DE I vacuum, voluptatibus diffluentem, rursum eum invadet, non solus quidem, sed assumeis septem, hoc est, plurimis diabolis ipso deterioribus, eruntg, hominis illius posteriora deteriora prioribus.

D. Polycar

§. 10. Non absimilia istis sunt, quæ Dn. D. Polycarp. pi Lyseri. Lyserus noster Harmon. Cap. 59. habet, quando scribit; Lognitur (Christus) de diabolo κατ' άνθρωποπάθειαν. Inter homines loca arida, deserta & squalida inepta sunt, que ab ipsis inhabitentur: domus vero vacua, purgata & ornata, apta est & parata ad excipiendos hospites, quos & invitat ad sui inhabitationem. Hoc parabolice jam accommodat Christus ad diabolum, & vult dicere: Videtu quide miserum hunc hominem à tyrannide diaboli liberatum, jam videre, audire, loqui. Sed non putetis eum proptere à securum esse debere, quasi nulla ratione ipsi diabolus amplius nocere possit. Nondum enim diabolus

abolis

fac

nut

hom

ribu

utle

guin tois

me dishali

OCT SIGNAL

E.zuz

dur. Cons dier. Con

A CONTRACTOR

ejechnic is

the my

alice ista

BE STEEDED

gidias

state est COM STEEL

Mart pa

endos Bis

en,han,h

mm, think

in Bion

CHEL ISS

Do D. Palor

free lab

And han

s relatives

1214200

the toub

e Fatest

WILL LIST DAY

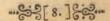
fe Houge NOT SEED

BLB

abolus in abysfum est relegatus Luc. 8. v.31. neg, missus in stagnum ignis & sulphuris Apoc, 20, v. 10. ex quo non possit ruusus exire. Sed ita ejectus est, ut perambulet loca arentia, hoc est, querit, an ibilocum habeat, ubi semen verbi non spargitur, ubi non sluenta DE I, qua latificant ipfius civitatem Pf. 46. v. 5. Illa loca Satana non arrident, sunt ei desertum, non invenit ibi requiem &c. Et si minus grassari ipsi datur in alios,, vel saltem pristinum suum hospitium rursus atteneat, sicubi illudrecuperare queat. Quod si ergo bic ipse vir securus fuerit, non attente audiverit verbum DEI, non attente oraverit, non in studio bonorum operum diligenter se exercuerit, tum Satanas invenit domum scopis purgatam & ornatam, hoc est, animam ad excipiendos hospites paratam &c. Hunc anima secura statum si diabolus in hoc homine invenerit, sicq, eum ingratum erga D E I gratiam deprehenderit, annon ipsi judicatis, diabolum reversurum & assumtis compluribus aliis spiritibus se nequioribus, itahujus animum occupaturum: ut longe deteriori & magis exitiali coccitate & surditate in posterum, quam hactenus, fit laboraturus? Hactenus D. Lyferus.

6. 11. Rodolphus Gualtherus in Matth. Homil. 172, vide- Rodolphi tur Dæmoniacum accipere Synecdochice pro quovis homine Gualtheri. cum gravi morbo conflictato. Ita enim (cribit; Exemplum fumit, (Christus) à demoniaco, qui ex Satane potestate liberatus securitate & locordia sua illum rursus admittit, & illud per comparationem Judais applicat. Verba per se clara sunt, nec multa interpretatione indigent; sensus autem sive summa corum, que dicuntur, hac est. Quemadmodum qui ex gravi morbo restituti in illum recidunt, gravius & periculosius quam antea laborant : ita qui ex diaboli servitio liberati, huic rursus locum dant, posteà pejus habent, quam prius habuerint, & vix sperari potest, ut in integrum restituantur.

§. 12. Omnes tamen isti Interpretes, quando ad specialiorem verborum explicationem descendunt, non parum videntur inter sele confundere obsessionem spiritualem & corporalem, diaboli loca arentia, securitatem hominis sibi à diabolo haud per fidem, preces & alia caventis, & si quæ aliæ sunt circumstantiæ. Quæ causa esse videtur, quare alii simpliciter ultimis verbis inhæreant, & reliqua ferè ornatus gratia, ut alias in Ianfenius. parabolis fieri solear, addi putent. Hinc fansenius Concord.

Evang. cap. 49. existimat, optime se extricare posse, si dicat, locutionem de imundo spiritu sumtam esse per Anthropopathiam ab hominibus. Hominibus loca arentia ingratam esse habitationem, amareloca ornata, purgata, præparata: fic diabolum amare corda hominum, tanquam fibi gratam habitationem, ut ex homine expulfus videatur fibi nullam posse habere requiem, nisi rursus in hominem intret.

Tùm Aliorum li ad Speciale, de-

Calvini.

§. 13. De spirituali autem obsessione diaboli si prius membrum nostrum acceperimus: nihil aliud dicet, quam generalem affertionem, quid illis fiat, qui à spirituali ista obsessione liberati in eam reciderint. Quomodo sensus hic erit; Quanscendenti- do immundus spiritus ab homine, quem spiritualiter obsederat. expulsus exit, hunc verò suæ obsessioni denuò patere observat, rursus cum septem pejoribus spiritibus in eum ingreditur, ut posteriora hominis ejusmodi pejora prioribus reddantur. Et hoc ego in particulari huic genti pravæ Pharifaicæ obventurum vobisa ffirmo. Si huic fententiæ Calvinum adscribere non liceat, non fatis, quid fibi velit, affequor. Ita enim Comment. in Harm. Evangel. scribit; Scribis & similibus hypocritis, qui spreta DEI gratia cum diabolo conspirant, pœnam denunciat, quam meretur ipsorum ingratitudo. Quò tamen latius pateat doctrine utilitas, generaliter admonet, quale sibi judicium accersant, qui oblatam gratiam spernendo, januam diabolo rursus aperiunt, Equidem mox parabolam vocat: Sed in fallor, in eo fensu, quo parabola dicitur, in quâ verba ab alia re mutuata ad aliam applicantur. Quomodo Christus phrasin quidem hic, data ex sanatione dæmoniaci occasione, à corporalibus obsessionibus sumit, sed ut ea spirituales obsessiones vestiat : ubi circumstantia quadam e. gr. de locis aridis, corumque pererratione, ad spirituales obsessiones & expulsiones, non ad corporales pertinent.

D. Aegid. Hunnii.

9. 14. Vix forte dici etiam poterit aliud, quam quod istoc modo locum nostrum intellexerit Dn. D. Hunnius noster, Sic enim ad nostra verba annotat; Pergit Dominus Judais incredulis, blashhemis & pertinacibus contemtoribus dictorum & factorum suorum comminari judicium DEI, idg sermone sigurato, cupu summa huc tendit, quod cum ipse per annuntiationem doctrina Evangelica taborarit hactenus diabolum ex ipsorum cordibus ejicere, exiti-

まな 地名

endo,

11 107

ganto

fietan

\$1800

mult

dem

tum.

exie

adfin

ocep

DOD

mo

CO

ph

cer

in)

effekti

bicurionen, i bere ropus,

aboli fi pra c, quam geto fiz oblishor ent; Quo-liner oblishor puer obl

205,00

W, (12010)

character of the control of the cont

quin qui

REAL PROPERTY.

a failer min erus 5 P

formal manufa

WESTERN CO.

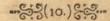
ales illas incredulitatis tenebras virtute & fulgore Evangelij discutiendo, cuma, miraculis suis eo rem deduxerit, ut conscientia illorum vi veritatis constricta teneantur, & domus corum aliquo modo purgari cœperit, atq, nibilominus pulso demoni rursus dent locum: idcirce futurum, ut res illorum subinde in deterius ruant, ipsig arctioribus vinculis & compedibus alligentur à Satana, à quibus aut nunquam aut certe quâm difficillime expediri liberarig, possint, sumit autem similitudinem à prasenti miraculo exturbati ac ejecti ex misero homine demonis, sermonem in describenda corporali ejectione damonum usitatum, ad spirituale beneficium notandum transserens ac dicens; Cum exierit spiritus immundus &c. Hæc Dn. D. Hunnius: qui mox ad fingula textus membra pergit, & ad spiritualem obsessionem & ejectionem diaboli applicat. Prolixius foret, five omnia illius huc adducere: five plures Interpretes, Chryfoltomum, Theophylactum, Hieronymum, Bedam, aliosque addere.

5. 15. Instituti quidem nostri, de relapsu Erectorum, Nostra sea non multum interest, utro modo, hoc est, num de corporali, tentia an spirituali dæmoniaco, membrum textus nostri prius exponatur: quia tamen I.illi etiam Interpretes, qui de spirituali dæmoniaco interpretantur, communiter fatentur, fermonem à corporali dæmoniaco translatum este, adeoque phrasin proprie, juxta stylum scripturæ, de corporali dæmoniaco loqui: certe juxta regulas bonæ Interpretationis melius & justius est, in proprietate fermonis scripturæ manere, atque adeò de corporali dæmoniaco rextum nostrum exponere. Constringimur itaque ad hoc ipfum, quamdiu rationes non datæ fuerint, quæ nos à simplicitate & proprietate sermonis dimoveant. Habebimus sanè in hoc Interpretes illosipsos consentaneos: nisi quod existimant, esse in verbis ejusmodi circumstantias, quæ propriè in corporalem dæmoniacum & diabolum non quadrant, e. gr. quod diabolus ejectus loca arentia pererret; & si quid aliud est. Quas verò circumstantias si ostenderimus quadrare, fateri cogentur, melius de corporali dæmoniaco verba nostra accipi & exponi. Quæ cum ita se habeant; nos, & quidem meritò, aitipulamur interpretationi, quæ de dæmoniaco

corporali omnia fumit. §. 16. Intereà II. licet occasione damoniaci à Christo

fanati

(2.)

fanati fimile defumtum fit : non tamen existimamus, ut quidam suprà voluerunt, de illo ipso dæmoniaco, quem Christus sanavit in præsenti, sermonemesse. Quanquam enim non ineptum fit, istuddicere: sermo tamen Christi id ipsum respuit. Nam de præsenti & demonstrato dæmoniaco non dicturus fuisset Dominus; Et finnt posteriora de arbeans incive, hominis illius, sed 78 av 3 pars 7 4 rs., hominis bujus. Sed nec ab initio dixit; Quum autem immundus spiritus exierit and se arbeate tote, ab homine hoc, sed απο τε άνθεωπε, ab homine aliquo: ita namque loqui solet scriptura, quando de subjecto vel ce indefinita loqui Neque eriam eadem verba sic vertere possumus commode; "Orav, postquam autem immundus spiritus ¿¿¿xθη egressus est: quomodo vertere debere mus, si de rum præsenti dæmoniaco Dominus locutus fuiller; quippe ex quo damonem jam

exire fecerat. (3.)

Eidem

(4.)

\$.17. Neque tamen etiam III. opus eit, ut aliquid hicfingamus rei, quæ revera facta non fuerit, sed per collusiones cum diabolis & diaboloruminter se fieri apparuerit : ut suprà Lightfootus conjecturavit. Quid enim Christo cum ejusmodicollufionibus diabolicis, ut hunc illis habeat honorem, & ad spiritualia, ipsaque DEI judicia applicet? ut de hoc non dicam, quod Lightfootus supponit (quod nimis incertum est) vulgo de istiusmodi collusionibus constitusse, plurimosque rum in gente Judaica fuisse exorcistas nequam, qui dæmonia per collutiones Satanicas expulerint. Sed Lightfooto videtur non probabile, quod diabolus ullus à Christo ejectus in hominem semel sanaresponde- tum redierit. Atqui aliis non videtur improbabile, comparantibus dæmoniacos cum aliis ægrotis à Christo sanatis. Num enim nemo ægrotorum, quos Christus sanavit, per omnem vitam suam proptereà non amplius ægrotavit? Certè Christus homini à se sanato expresse dixitiple; Ecce, sanus factus es, ne post Ich.V.v.14 hac pecces, ne quid deterinstibi contingat. Joh. V.v.14. fi maxime concesserimus, intra breve post sanationem tempus non in eundem morbum quenquam recidisse, ne miraculi à Christo perpetrati veritas in dubium vocaretur.

9. 18. Quod si nihilominus istud Lightsooto durum videatur: nos quidem IV, in easangustias redacti non sumus, ut

dicere

qui:di

nered

cumqu

is dill

poant

ficie

10,9

liber

ejuse

veni

um,

(pu

ho

tun

dicere cogamur, Christum de aliquo damoniaco à se sanato loqui : dicimus potius, Christum casum aliquem formare & ponere deeo, quod fieri possit, & aliquando etiam fiat, quandocunque etiam fiat, in demoniacis, ex quibus five à fe, five ab aliis diabolus ejectus fuerit. Casum hunc Dominus ram clarum ponit, ut justitia judicii divini omnibus sanæ mentis hominibus per eum manifesta fiat. Ideo etiam eundem format de corporali dæmoniaco; tanquam de quo, humanæ prudentiæ judica- Subjecto re, quam de spirituali, longe facilius est. Sensus itaque verbo- sensu totirum membri hujus hic est; si quando siat, divina gratia, beneficio & virtute (quod fieri posse, & aliquando etiam fieri solere, quis temere negaverit?) ut spiritus aliquis immundus ex homine corporaliter obsesso exeat, & homo prius obsessus ab illo liberetur: spiritus autem iste pererret loca deserta, nec requiem ejusmodi, cujusmodi in dæmoniaco prius habuit, usquam inveniat, tenterque ex permissione divina vetus hominis hospitium, hoc fibi præparatum inveniat, ac assumtis septem pejoribus spiritibus denuò ingrediatur, ibique habitet, ita ut posteriora hominis istius reddantur longe prioribus pejora: si quando, in quam, hoc hat, quis vestrum est, qui in hoc casu non videat judicetque, justo & irreprehensibili DEI judicio id fieri, imò fieri debere in homine erga prius beneficium sanationis divinæ adeò ingrato, ut diabolo regressuro ostium patentissimum dederit, nec illud debito modo clauserit, & contra ingressum diaboli muniverit? Certe nemo sanæ mentis hoc negaverit. Nemo ergò etiam negaverit, justè agi à DEO, si ita in spiritueli obsellione diaboli contingere huic generationi pravæpermittat.

§. 19. Huic sensui V. nullæphtases obstant; sed eum juvant potius. Nam 1. utique phrasis, exire spiritum immundum ex homine, in scriptura de ejectione diabolorum ex corporaliter omnes obsessis usurpatur: quod certius est, quam utadductis, qua ad- phrases juduci possent, multis exemplis probemus. Quod 2. spiritus immundus dicitur, peragrare loca arentia h. e. deserta, ab homnibus non habitata, fumtum està Salvatore rerum alioqui obscurarum gnarissimo ex eo, quod ordinariæ divinæ dispositionis est, cui nihil ex fingulari DE I judicio & permissione intercedit. Ordinariæ namque divinæ, jam post lapsum etiam, gubernatio-

Joseph in

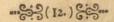
) HEIO E

STO CATE.

NICE AND DESCRIPTION OF THE PERSON NAMED IN COLUMN

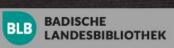
olima in Coloma in Coloma in Coloma in Coloma in

made production of the product

nis & dispositionis est, ut non permittat diabolis obsidere homines, si maxime infideles & impii sint, obsessione corporali, & in corporibus eorum iftoc modo habitare; imò ne quidem permissum ordinarie est diabolo, ut infidelium hominum sues ingrediatur & vexet, fine singulari & extraordinaria permissione divina. Cujus rei exempla in medio Ethnicismo, in quo homines turpissimis idololatriis dediti, & verissima diaboli mancipia, non tamen ordinarie à diabolis obsessi fuerunt, ut notum est: & in suibus Gergelenorum Matth. VIII. ordinariè itaque, & extra casus divinæ permissionis, diaboli in acrehabitant, fub cœlo fimt, in locis arentibus & defertis, ubi nocere hominibus & eis, quæ hominum funt, non possunt in corporalibus. Arque hoc eft, quod Christus in Casusuo dato dicit, diabolum ex homine ejectum, quem corporaliter obsederat ex extraordinarià divinà permissione, pererrare loca arentia seu deserta, quæ ordinaria iphus fint, ficut & aër & si qua alia loca sunt, in quibus corporalia damna hominibus & bonis eoruminferre nequeunt, donec ex divinà extraordinarià permissione ipsi rursus concedatur tentare ad affligendum, homines. Et tum, hoc est, quando vel tentat, num quid DEUS permissurus, vel ipsi dehôc jam aliquid constat, visitat priorem suam in homine domum, ut rursus in eanvingrediatur. In desertis 3, seu arentibus locis non invenit spiritus immundus requiem, h. e-oixor, domum, in qua requiescat, & versetur, pro lubitu: sicut homo in certa sede vel domo habitans, ubi suis negotiis invigilet, requiem habere dicitus. Hoenamq; cum diaboli negotium & deliderium lit, ut hominibus noceat, requies ipsius, in qua isti negotio studeat, gratissima est, stipsum hominem occupare possit. Demus 4. hominis vacua, scopis purgata & ornata dicitur, hoc est, patens diabolo, non clausa & munita contra illum, ut deberet; non repleta divina custodia, DEO & divinis vacua, contrà verò per nequitiam & lecurvatem hominis ita prorfus comparata, ut nihil, quò minus diabolus liberius etiam, quam olim, ingrediatur, impediat, Arquehincelt 5, quod diabolus, plus fibi videns divino judicio in domum adeò vacuam & purgatam jam, quam olim, licere, feptem assimit damonia pejora, & cum his in homine habitat-Arbitramur vel ex his paucis constare posse, quod literali de COIPO-

(3.)

corporali dæmoniaco acceptioni nihil totius Phraseologiæ adverletur. Hoc prius membrum est.

ne quidant ninum lien

in permile

io, in cario diboi m

enert, an

ottimico alirebilitz.

onthin-

corporalita ur, didola

district and a second s

四四四

原位因

AUSTOCKE.

minimo lekvile detalla

in minute

entra de la constante de la co

PHÍ COU EL

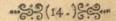
INDO ME

NICE MAN

\$. 20. Alterum membrum breve eft: fed applicatio ad Quantum prius comparationis membrum non obiter aut superficialiter ad alterius faciendaest, Ita autem habent verba hujus membri, * rus es au membri में प्रश्रेष प्रधान पर मिल्लाहब, fic erit (continget) & generationi applicatiobuic prava, Applicationem faciendam esse ex Antecedenti-nem: bus, manifestum faciunt particulæ, vrws & sic etiam q. d. Quem-Paritate admodum contigit homini, à quo spiritus immundus egressus, membroru sed regressus in eundem posteriora prioribus pejora fecit; sic etiam continget generationi huic pravæ. Interpretes, ut suprà habuimus, partim comparationem parium, partim descensum à genere ad speciem faciunt. Qui hactenus conveniunt omnes, quod paritatem in membris constituunt. Qui namque duos inter ie, dæmoniacum corporaliter, & alterum spiritualiter obselfum, comparari existimant; statuunt, utrumque in tertio comparationis parem este. Qui verò à genere ad speciem descendi putant, paritatem, imò identitatem in utroque membro facere coguntur: quia quod competit generi, idem etiam species competit,

9. 21. Hoc itaque, quod de paritate dictum est, præ-frasupposupposito, antequam applicatio siat, videndum est, quid in rim videnmembro priori habeatur, à quo applicatio ad membrum po-dum, in sterius sieri debeat. Ubi invenimus. 1. hominem dæmonia-quibus siecum vere à spirituirmundo obsessum. Nam spiritus immun-ri debeat dusita in ipfo erat, ut in eo domum fuam & requiem haberet; applicatio atque possidebat, quod in eo usque ad requiem & expletionem delideriorum suorum possidere cupicbat, & poterat. Intraverat in eum spiritus immundus, ut exeundum illi fuerit per expullionem violentam, nec sponte dimiserit domum suam. 2. Spiritus immundus quoque, quando ejectus est, reverà exire coactus est, ut in homine non amplius fuerit. Exist ex homine, ut in eo amplius non habitaret, fed in loca diffita, loca deferti arentiaabiret, & ea pererraret. Exiit, quemadmodum exierunt spiritus immundi, quos ipse Christus ex dæmoniacis ejecit. Nam quæ phrasis usurpatur de dæmonibus à Christo ejectis, de quibus dicitur, quod ¿¿ñabor, exiverunt : eadem in nostro

B 3

loco usurpatur. Non dubium autem est, quin verissimus exitus denotetur, quando Christus ejecisse dicitur. Quare proculabesse debent figmenta & collusiones diabolica, de quibus Lightfoo- Lightfootus conjecturavit. Spiritus immundus 3. qui reverà egreffus fuit, reverà etiam denuò ingreffus est in hominem, è quo egressus fuerat, ubi locus ipsi rursus & amplior atqueaccommodatior darus est: necipse tantum ingressus est, sed seprem etiam spiritus pejores secum sumsit, quibus locum fore apud hominem securum & negligentem observavit. Unde 4. res hunc fortita est eventum, ut hominis posteriora pejora prioribus facta sint. Nimirum, non tantum crudelius obsesfus & afflictus est miser homo ab octo spiritibus immundis, cum prius unum tantum habuillet: fed spes etiam restitutionis amplius ulla non superfuit.

(3.)

(4.)

§. 22. Ad hæc verò quam ineptam faciant applicatioquam ine- nem Calviniani, videbimus, Calvinus loco suprà citato ita pta Calvi- commentatur; Quum de exitu diaboli loquitur Christus, vim & niani taci- effectum gratia DE I commendat, quoties ad nos accedit: prasertim ant appur verò quum DEus nobis appropinquat in Filifui persona, sinis est, ut nos à diabolityrannide ereptos ad se recipiat : ida palàm testatus sue-Calvinus rat Christus recenti miraculo. Quum ergo proprium ejus officium sie malos spiritus fugare, ne amplius in hominibus regnent, merito dicitur exire diabolus ab hominibus, quibus se Christus Redemtorem offere. Tametsi autem non omnibus efficax est Christi prasentia, quia increduli ipsam sibi irritam reddunt : notare tamen voluit, quorfum nos ipfe visitet, quid per se valeat suus adventus, quid denig, mali spiritus sentiant. Nunquam enim operatur in hominibus, quin diaboli in certamen tracti ejus virtuti succumbant. Tenendum ergo est, diabolum à nobis ejici, quoties nobis affulget Christus, suamq, erga nos gratiam aliquo documento exerit. Hæc ille: & plura, quæ huc transferre nolumus. Pareus eodem contendit, sed membra & Pareus. distinctius ordinat. Sic namque scribit : Ita etiam erit ifti nationi male. Quomodo? Fuerunt sub lege. 1. hactenus misera Satane mancipia, spiritualiter obsessi erroribus, & superstitionibus traditionumhumanarum, 2. Meapradicatione & miraculis eos à Satana laqueis liberavi, viam salutis eis monstrando, & ad resipiscentiam, qua verè liberentur, eos invitando. 3. Hanc verò illi gratiam mali-

Queen

马皮如

dinai:

bonine.

母, 世》

han in

此此

non pour elus obié

mbjar

TOTAL DE

mize-

diam'r.

E,125

Lipiera

Chief

2022

parties.

t, ments

HORITS.

Print1,

sost,pri 加斯

w, cards

patient,

and the

r, quite

dimenta sit action

es Sent

DE TRACTIC ara Semi

plants, CHEC-

BLB

viosè contemnunt, & pedibus conculcant, diabolo cam adscribendo. 4-Euturum igitur, ut spiritus ille prior eos ingratos, securos, diabolo corda sua malitiose praparantes & ornantes rursus invadat, non solus, sed assumtis aliis pejoribus : unde seipsis in dies pejores effecti, tandem pracipitentur.

S. 23. Hoc unum recte observant Calvinus, Pareus, & qui refutaquotquotcum iis faciunt, quod vox yereas, cum dicitur, 77 75 tur. ред таити ти попред , Generations huic male, accipienda sit de scribis & Pharifæis nova signa petentibus, ut Benedictus Aretius in h. l. clarè eos vocat; & quidem distributive, non collective; quod unicuique hominum existâ prava generatione ita futurum sit. Sed pessima est comparatio, quâ ejectio diaboli exhomine corporaliter obsesso comparatur cum merè externa prædicatione Christi & invitatione ad resipiscentiam, fine interna virtute & efficacia, quâ sola homines à spirituali obsessione liberantur. Et frivolum est, quod dicitur, quasi merito dicatur homo spiritualiter à diabolo liberatus, quando Christus se Redemtorem offert, in sua persona appropinquat, & qualitercunque diaboli virtutem imminuit, non tamen expellit. Ut nugas istas clarius perspiciamus : comparationem instituamus inter exorcismos; unum, quo diabolus ex corporaliter obsesso homine expelli debet, aut expellitur; alterum, quo ex spiritualiter obsesso ejiciendus est, aut ejicitur. Exorcismum, quo Christus pse in ejiciendo, ex homine corporaliter obsesso, diabolo usus est, legimus Marc. V. v. 8. Dicebat enim (Christus) illi (spiritui Marc. V. v. immundo) έξελθε το πνεύμα το ακάθαςτον οι τε άνθρώπε, Εχε g. spiritus immunde ab homine. Appropinquavit Christus in propria sua persona ad hominem obsessum, quo de Marcus ibi loquitur: obtulit se illi tanquam Redemtorem generis humani: ostendit proprium suum officium, malos spiritus fugare. Verumenimverò, si Christus dixisset spiritui immundo; Exi immunde spiritus ab homine; vel sietiam hoc verbo operationem. & furorem Satanæ repressisser, non tamen prorsus exhomine expulisser: num, quæso, meritò dici potuisset, spiritum immundum ab homine exivisse, & hominem à spirituimmundo liberatum esse? Profectò ineptus & absurdus suerit, qui hoc dixenit. Et quid non prætextuum & gloriationis habituri effent

Exorcistæ impostores & invalidi, si is diciposset à diabolis obsessioni promines liberare, qui verbum Exorcismi pronunciat, nec reipsa quicquam præstat ? Eandem verò esse rationem Exorcistæ & exorcismi spiritualis, hoc est, quo spiritualis diaboli obsessio solvitur, & diabolus ex homine ejicitur, quis non videat ? Certè si Christus exorcismo verbi prædicati vel ipse erga feribas & Pharifæos usus sit, in quo se Redemtorem gentis Judaicæ vel totius generis humani stitit, officium suum de sugandis malis spiritibus proprium exposuit, ad pænitentiam adhortatus est; non tamen quicquam virtutis aut efficaciæ addiderit, ut diabolus spiritualiter obsidens expelleretur: non possum meritò dicere, quod diabolum expulerit ex scribis & Pharisæis, quod diabolus ex illis exiverit, & quod hi à diabolo liberati fuerint. Quin hæc omnia falsissima esse, quis non videat? quis non observet, ignominiæ esse omnia tum Exorcistæ potentissimo, tum Exorcismo ejus esticacissimo? Dixisse Christum, Exi imunde spiritus: hunc nihilominus non exiviste, & triumphare,

§. 24. Videntur hac probè observata ab aliis itidem Cal-Lightfoo- vinianis: qui proptereà abusi potius, quam secuti, quorundam Patrum expositione, non distributive de singulis, sed collective de totà gente Judaica interpretantur applicationem. Ita namque majorem res obtinebit speciem, cum contraria de totà gen. te simul prædicari possint. Sic de gente Judaica expulsus est diabolus respectu fidelium vel electorum: reversus est, respectu incredulorum & reproborum. Breviùs hanc applicationem comprehendit Johannes Lightfootus in hac verba; Aptisima apertissimag, comparatione demonstratur, ejectum primo è gente fudaicâ diabolum per Evangelium, interég gentes sedem & requiem sibi quarentem ac non invenientem, exagitante eum undig, Evangelio, in gentem fudaicam rediisse, sedem sixisse, multog, magis eam possedisse, quam antea. Patet hujus rei veritas in horrenda ista apostasia infinita multitudinis fudaorum, qui Evanyelium amplexi ab eo nequisimè sunt relapsi, de quâ in infinitis fere locis loquitur Novum Testa-

(2.)

EUS

& Gualthe mentum. Gualtherus tamen aliter ad gentem Judaicam applicationem format, quando fensumita o agaça (4; Quemadmodum qui ex gravi morbo restituti in illum recidunt, gravis & periculosius quam anteà laborant : ita qui ex diaboli servitio liberati , buic

Berar

quibu

dea,

CHIL

rurfus locum dant, postea pejus habent, quam prius habuerint, & vix (berari potest, ut in integrum restituantur. Atqui id vos facitis, in quibus liberandis DEus omnibus seculis laboravit. Nam ideo pater vester Abraham, cum inter idololatras ageret, evocatus est ex Chaldea, ut cum ipfo fædus salutis instauraretur. Rursus cum in Egypto patres vestri superstitionibus corrupti non Pharaoni solum, verum etiam diabolo servirent, inde etiam per Mosem illos eduxit DEus, & in peculium fibi adoptavit, & inter ipfos regnum fuum facerdotale & cultus sui sedem constituir, atq, illos multis modis sibi obstrinxit, ne ipso relicto in tristem illam servitutem relaberentur. Praterea libertatis vestra vindices & custodes dedit Prophetas, qui suis monitis vos in officio retinerent. Interdum virgis quoq, usus est, quibus petulantia vestra coërceretur, ut ipsi in spiritus libertate serviretis. Et quia hucusq sapius relapsi estis, nunc me Filium suum unigenitum misit, qui dies & noctes hoc ago, ut vos ex diaboli servitio vindicem, & ut me vestrum vindicem ipsi agnoscatis, quetidie ex multis obsessis damonia expello. Sednequicquam. Nam adeo non agnoscitis hoc beneficium, ut non modo securi rerum salutem vestram negligatis, sed insuper scelerata & malitiofa pervicacia diabolum vobis accersitis, & hujus jugum prafertis libertati filiorum DE1, quam ego vobis offero. Quia ergo perire lubet, age ita vos mulctabit Dominus, ut quemadmodum in impietate proficitis, ita quacunq, vobis ante hac acciderunt, lusus & jocus dicipossint pra illis, qua posthac passuri estis. Hactenus Gualtherus.

6. 25. Quasi verò Christus de tota gente Judaica collective sumta loquatur, quando dicit; Sic erit etiam generationi qui itidem huic prava! De scribis & Phatiskis Christo sermo est : ut rectè Aretius dicit. Recte observarunt Calvinus & Parens, quod Dominus locutus sit de scribis & hypocritis similibus, qui spretà DEI gratia cum diabolo conspirabant. Et quid in contextu Evangelistæ clarius est, quam quod scribæ & Pharisai, & reliquus populus Judæorum audientium ita invicem distinguantur, ut populus Judæorum seu turbæfuerint, ad quos Christus locutus: scribæ autem & Pharisæi, de quibus adeos locutus est? Matth. XII Tunc, inquit Evangelista v. 38 interrogaverunt eum (Christum) v. 38. quidam è scribis & Phariseis, dicentes; Praceptor, volumus ex te signum videre, Subjicit v. 39. At ipse respondens dixitillis; Generavio

prava

par non vis vel iple op m genra ja m de faça-nam adau-nam adau-na addulen

THE PRINTS OF TH

foliai i

contrate.

frequents

frequents

frequents

frequents

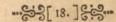
frequents

frequents

frequents

oun Toba

ion, in

prava & adultera signum quarit &c. Dixit illis: quibus? non scribis & Pharifæis: sed populo seu turbis. Ita enim seipsum Evangelista exponit v. 46. Quum autem adhuc loqueretur turbis. Quomodo ergò totus populus seu gens Judaica esse poterit, de qua Christus dicat; sic erit etiam generationi huic prava? Annon præterea fatis in contextu exponitur, quænam hæc fit generatio prava? Generatio prava & adultera signum quarit, vers. 39. Viri-Ninivita surgent in judicio cum generatione hac, & condemnabunt eam. v. 41. Regina Austri surget in judicio cum generatione hac, & condemnabit eam, v. 42, Quid? num viri Ninivitæ & Regina Austri in judicio surgent cum tota gente Judaica collective sumta, & condemnabunt eam? Annon cum fingulis de gente, qui generatio prava erant, surgent, & condemnabunt singulos: quemadmodum DEus condemnationem eorum adversus fingulos confirmabit ? Certè hoc dicendum est. Ergò generatio prava, in verbis; Sic erit etiam generationi huic prava, de certis hominum individuis, de scribis, Pharifæisque & eorum similibus, accipienda est: de illis, qui postquam blasphemarunt Filium hominis & Spiritum Sanctum, fignum etiam aufi funt à Christo petere.

facienda.

V. 46.

V. 39.

V. 41.

quomodo pro dictis Calvinianorum interpretationibus citentur, sive Paapplicatio tribus sive Nostratibus. Notumnamque satis est, quod quando duo eadem etiam loquuntur verba, non eadem tamen eorum mens sit. Quare, ad finem properantes nostrampotius sententiam exponemus de verâ & genuină applicatione ex verbis Salvatoris, sic erit etiam generationi huic prava, facienda. Ob-Vbi observ fervamus autem 1. Applicationem Casus damoniaci corpora-Applicatio liter obsessi ab Evangelista concisius factam esse: quod vel inde nem ab Ev patet, quia particula anosorini, stus sic, non habet sibi responang. conci dentem in antecedentibus particulam, ασπες , Quemadmodum. siùs indica Quare plenèita habebit applicatio; Quemadmodum, in præmisso de dæmoniaco corporaliter obsesso Casu, homini dæmoniaco, ex quo spiritus immundus expulsus quidem est, sedab eodem ultro in purgatam & ornatam domum admissus iterum, hoc contigit, ut posteriora ejus redderentur, & quidem justifisme,omnium judicio, pejora prioribus : sic etiam huic generati-

§. 26. Non prolixè occupati erimus in vindicandis, si

oni pra

præd

etiem

post

THE PER

110

ftar

tu

CE

ho

101

nud

Gun

価

oni pravæ scribarum, Pharifæorum eorumque similium, ex quibus quidem diab olus jam olim spiritualiter ejectus & exire coactus fuit, sed ab illis ultrò, & usque ad peccatum in Spiritum Sanctum perpetratum, rurlus malitiose admillus est, continget etiam justissimè, quod in simili casu nemo jure negabit, ut posteriora eorum reddantur prioribus pejora, hoc est, quemadmodum fuprà dixi, peccatum eorum non remittatur illis, neque in hoc neg; in futuro seculo, & in judicio tam à Ninivitis quam

Regina Austri condemnentur.

tours into

le potent, e

usu? Ann

verf. 19. Fa

ationelia, §

z & Regn Bedivelse-

e gener, qui ne lingules: absertes for-decetat ho-ministre, me illum ho-lice i Chit

indizzie,

ma fie fe

descion-

ohumpton

HOSE ALIA

ionii Oi-

STORY OF THE PARTY

and upon

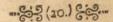
CONTRACTOR.

um, m pri

MINISTER OF THE PARTY OF THE PA elt, letabs

nifus norm, unders piblic

§. 27. Ex quâ pleniori Applicatione jam I I. conftat, (2.) quod Comparatio instituta sit à Christo duplex, vel, si mavis, in esse tum duabus rebus: in Subjecto, & in Prædicato. Quod ne quidem, in prædica quos fuprà citavimus, & alij Calviniani negare pollunt. In to. prædicato tertium comparationis clarum est, wras es as naissic eris etiam, nimirum quemadmodú dictum est de dæmoniaco, quod posteriora ejus reddita sint pejora prioribus; sic etiam huic generationi pravæ continget, ut posteriora ejus reddantur prioribus pejora. Quæ autem funt τὰ εχατα, Posteriora? quæ τὰ прота, Priora? Uno verbo; status sunt: Posteriora sunt posterior status; priora autem, prior status. Prior status dæmoniaci, corporaliter ab uno spiritu immundo obsessi, fuit miser ille status, sors, conditio, in quâ crudeliter à diabolo obsidente corpus ejus afflictum est, & tortum: posterior autem ejusdem status est ille, in quo à spiritu immundo priori & septem pejoribus spiritibus obsessus septuplo amplius, adeoque longè crudelissimè quoad corpus afflictus & torrus est, ut spes nulla futuræ liberationis esset homini, qui priorem liberationem non debità cum gratitudine agnovit, fed contemfit potius, posthac indignus, qui denuò liberetur. Verum prior status scribarum Pharilæorumque in Spiritum Sanctum peccantium erat ille, quo à diabolo quidem spiritualiter erant obsessi, sed uno quasi solo, hoc est, obsessione lon gè tolerabiliori, & ex qua liberatio expulfo diabolo data est: posterior autem status, in quo à diabolo denuò seducti etiam in peccatum blasphemiæ in Spiritum Sanctum relapli funt, per quod peccatum habitatio non unius prioris diaboli, sed septem simul pejorum facti, adeò ab iisdem obfelli & in servitutem redacti sunt, ut peccati sui non habeant re-

missionem, neque in hoc neque in futuro seculo. Ubi quod uterque status posterior, & dæmoniaei corporaliter obsessi, & dæmoniaci spiritualiter inhabitati, priori suo longe pejor sit, clarissimum est.

6. 28. Cæterum quod statum priorem spiritualiter à spiritu immundo obsessorumattinet, eum facere porest vel solus status hominum post lapsum naturalis in peccato originis, quod fervituti diaboli & ipfi condemnationi aterna, nifi remissio fiat, subjicit. Agnoscunt hocipsi Adversarii nostri, Ita namque Pareus in h. l. scribit; Adumbratur hoc parabolico argumento, miferabilis conditio tum naturalis omnium, quod sumus in potestate regnitenebrarum, & misera Satanamancipia, donec per Christum liberemur : tum verò eorum, qui gratiam Christi malitiosè contemnunt. Et ipse Calvinus; Interea nobis describitur misera totius humani generis conditio: sequitur enim, diabolum in hominibus domicilium habere, quia inde expellitur à Filio DEI. Atqui non de uno aut altero sermo habetur, sed de tota progense Ada. Hae igitur natura nostra gloria est, quod suam in nobis sedem habet diabolus, us tamin corpore, quam in anima habitet. Quo etiamillastrius est misericordia DE I specimen, dum nos ex sætidis diaboli stabulis templa sibi facit, & ad spiritus sui habitationem consecrat. Hæc fand Calvinus & Calvinus & Pareus rectissime: ex quibus verò, quòd paulò ante diximus, manifestum est, ad hocour scribæ & Pharisai dicantur olim fuisse in statu hominis à spiritu quasi uno spiritualiter obsessi, sufficere, naros & conceptos fuisse in peccato originis, & in eo, quem peccatum originis fecum importat, statu extitisse. Unde liberatio ex isto statu expulsio diaboli spiritualiter obsidentis rectissime vocatur; neque expulsio hæc diaboli spiritualiter obsidentis necessariò amplius quid importati-Quanquam codem nomine rectè etiam appellatur, & hic non omninò excluditur illa liberatio, quâ homo jam olim è statu peccati originalis restitutus, sed in eundem aut pejorem, per peccata actualia, remissibilia tamen, relapsus, ex hoc quoque statu posteriori, nondum postremo, liberatur. Sicur quod de ftatu in Spiritum Sanctum peccantium, tanquam pejori, habetur, suo modo etiam applicari potest ad lapsus post poenitenti-

Pareus.

am mortales, fi hi cum statu peccati originalis simpliciconfe-

is oddy.

itaalitet i fo tolt vel islo

nguns, que remains à

, Ita sunge

ponenti, ni

a postaro-

Chickes is

four out-

u noariu-

titl litt-

SHIP.

Haute

ह विकास

lahanda.

flabalates

Hrcim

prod pende Pharica de noticional secuno orga-

ros, Aureco

hztowi

id impetta

r, de hie aut

ohnetter

reporch, per

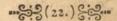
pocelood

icus quod de

penn, have

\$. 29. In subjecto III. comparatio ita instituitur, ut ter- tum in subtium Comparationis unum quidem totum fit, sed suis quasi-par-jecto. tibus constet. Nam. I. Quemadmodum dæmoniacus corporaliter obsessus fuit à spiritu immundo, ut in hujus potestate esfer, & hic membris corporis crudeliter abuteretur, eademque torqueret: sic scribæ & Pharifæi fuerunt olim spiritualiter à diabolo obfelli, ut liujus in potestate essent, & hic membris eorum turpiter ad varia peccata & injustitias abuteretur, eademque spiritualiter affligeret. 2. Quemadmodum dæmoniacus corporaliter obsessus, expulso diabolo in loca arentia, è statu suo milero servituris & tortura corporalis reverà liberatus est: sic scribæ & Pharisæi per divinam gratiam reverà & ita liberati funt, ut diabolus eos spiritualiter obsidens exire coactus, & ipsi ex statu iræ divinæ in statum gratiæ translatis & à servitute diaboli spirituali liberati fuerint. 3. Quemadmodum dæmoniacus olim à spiritu immundo obsessus, sed ab eo & miserrimo sub eo statu liberatus, domum suam vacuam reddidit, purgavit & ornavit, ut diabolo priori reditus & grata habitationis requies pateret, adeoque hic septem assumtis spiritibus pejoribus in eum regressus est; ita etiam scribæ & Pharisei per incredulitatem cum blasphemia contra Spiritum Sanctum conjunctam diabolo viam & domum præpararunt ad spiritualem iterandam obsessionem, ut non unus tantum prior, sed septem insuper pejores spirituseos occuparent, & in illis quiete habitarent. Atque sic factum est ut in Prædicato, de quo supra, pares etiam redderentur; & quidem, omnium sanorum judicio, justissime,

§. 30. Verumenimverò hic Calviniani & Anabaptista Exceptioni excipiunt, seribas & Pharifæos non fuisse reverà à diabolo libe- Calviniaratos, diabolum eos spiritualiter obsidentem non revera expul- norum & fum esse, & exivisse: sed diabolum dici meritò exivisse ex iis, Anabaptiquia Christus præ se tulerit, acsi velset eum expellere, seque Redemtorem hominibus istis exterius obtulerit: quemadmodum supra jam annotavimus. Quibus verò hic breviter respondemus, turpiter lædi ab Adversariis Tertium Comparationis, in

quo paritas ponitur, non imparitas. Hanc paritatem nos urgemus & confirmamus: quemadmodum paritas deprehenditur in hoc, quod ficut corporaliter obsessus reverà obsessus fuit, ita (cribæ & Pharifæi spiritualiter obsessi reverà etiam obsessi fuerunt; sic itidem paritas in eo est, quod sicut ex corporaliter obsesso diabolus reverà & plenè exivit, quantum ad obsessionem & dominium, sic etiam ex Pharisæis & scribis spiritualiter obsessis diabolus, quantum ad obsessionem & dominium, exiverit. Quæ eadem paritatis veritas ex cæteris quoque comparationis partibus amplius stabiliri potest.

Ad aliam

5. 31. Reverà tamen, inquiunt, è scribis & Pharisteis dicorum Ex- abolus spiritualiter obsidens non dici potest exivisse merito & plene, cum nunquam fuerint per spiritum DEI regenerati Responde. aut renovati. Atqui, inquam, vos hoc temere dicitis. Christus verò satis clarè in nostris verbis, ut ostendimus, astremat, diabolum exiis fuisse expulsum: Vobisne ergò, an Christo magis credam? Sat mihi est, quod Christus dicit: cui vos impiè & malițiose contradicitis. Verbis fane Christi & simplicissimo comparationis sensui firmiter & tamdiu mihi inhærendum est, donec, non vos, sed Scriptura Sacra tam clarè dicat, scribas & Pharifæos hos in Spiritum Sanctum peccantes nunquam fuisse regeneratos & renovatos per spiritum, nec unquam diabolum Spiritualiter eos oblidentem exivisse. Certe, inquiunt, per conciones Christi, quibus constanter contradixerunt, nec unquam crediderunt, non est efficaciter ex iis expulsus diabolus. Unde verò, inquam, istud satis vobis constat, quod hi scribæ & Pharifæi nungnam concionibus Christi crediderint? Equidem semper ferè scribæ & Pharisæi calumniati sunt Christum, verba & opera ejus: Sed unde probabitur, quod ubique iidem fuerint, qui in nostro loco? Sed quicquid sit: non adeò constricti sumus, ut dicere cogamur, ex scribis & Pharifæis blasphemis diabolum per conciones Christi exivisse: habuerunt illi alia media in Ecclelia Judaica, inprimis Sacramentum circumcifionis, per quod in fœdus DEI recepti sunt; educati posteà sunt in fide & religione patriarchali, quæ licet valdè per traditiones corrupta, talis tamen fuit, ut fundamentum Fidei & falutis superellet et202 2020

Maria

eft diz

rikoss

tradit

exili

phem

iam ante conciones Christi: unde & Ecclesia vera, & sancti homines, Zacharias, Elifabetha, Simeon, Hanna, ipfa B. virgo Maria & alii, inter Judæos adhuc extiterunt. Regressus itaque est diabolus cum pluribus pejoribus spiritibus in scribas & Pharilæos, quando concionanti & miracula operanti Christo contradixerunt, qui prius, quam contradicerent & blasphemarent, ex illis exiverat. Manet itaque nobis, scribas & Pharifæos olim revera ab oblidente spiritualiter diabolo fuisse liberatos, sed per peccatum incredulitatis cum blasphemia Spiritus Sancti conjunctum in potestatem ejus& longe pejorem priori statum relapios.

leptelest bleffuln nobleffis orporalis d obleffis primales primales

at compa

witte ment) &

Chris

citora-citora-compt & mptofino estam et, fentus & um fufic diabolum

standam Randam

ak?hm-

nden fen-

m facies,
affeich faemis dialia media
ionis, per
emisded

compa,

adla a.

BLB

6. 32. Unde tandem facile orthodoxa nostra de Relapsu Sententia Erectorum do ctrina demonstratur. Nam I. Datur omnino re- orthodoxa lapsus Erectorum: & quidem in peccatum etiam irremissibile blas- de Relapsu phemia adversus Spiritum Sanctum, & ineluctabilem statum servi- Erectoru demonstra tutis peccati & aterna damnationis. Probatur exemplo scriba- tur, rum & Pharifæorum; ex quibus, ut hactenus oftenfum, Chri- Concluct. stus ipse dicit, spiritum immundum, qui spiritualiter eos obsederat, ejectum semel fuisse; qui tamen in atrocissimam contra Spiritum Sanctum blasphemiam relapsi, & in longè pejorem, quam unquam, statum servitutis diabolicæ & damnationis relapsi sunt. Conatur, sed invalide, Pareus se extricare in h. l. Pareo sub-Videtur inquit, hinc confici, aliquos vere à diabolo liberatos & con-terfugienversos denuò relabi in potestatem Satana. Maldonatus sic exponit, ti quosdam, qui aliquando boni fuerant, rursus malos fieri, & seipsis deseriores evadere. Quod verum est. 1. de multis apparenter bonis, hocest, hypocritis. 2. de multis verè illuminatis cognitione veritatis. De his enim Petrus 2. Petr. 2. testatur, eos verè effugisse inquinamentamundi, & viam veritatis cognovisse : relabi tamen insordes peccatorum instar canis vorantis vomitum, & porci post lotionem redeuntis ad volutabrum. Tales Apostata suerunt & sunt. Sed falsum est de verè fidelibus & regeneratis. De his enim testatur Christus, eos servari in fide virtute DE I, nec posse séduci : si cadant, non collidi, quia DEUS supponit manum: non tentari supra vires: nec deficere à timore DEI. Verum 1. noster locus loquitur de iis, ex quibus Respond. diabolus exiit, adeoque verè boni fuerunt. 2. De ejusmodi illuminatis.

